

BORDETELLA PERTUSSIS VASTASED ANTIKEHAD

Lühendid	S,P-B pertussis IgG – <i>Bordetella pertussis</i> vastane IgG seerumis/plasmas S,P-B pertussis IgA – <i>Bordetella pertussis</i> vastane IgA seerumis/plasmas
Mõiste	<i>Bordetella pertussis</i> on gram-negatiivne aeroobne bakter, mis levib piisknakkusena ja infitseerib hingamisteede limaskesti põhjustades läkaköha. Haigus on levinud ülemaailmselt ning on väga nakkav. IgG-antikehad tekivad umbes 3 nädalat pärast haiguse algust ja saavutavad maksimumi umbes 4,5 nädala jooksul. Antikehade hulk langeb madalale tasemele tavaliselt 1–2 aasta jooksul pärast haiguse põdemist. Vastavalt EL referentslaborite soovitusel tehakse esimese seroloogilise analüüsina <i>B. pertussis</i> IgG kasutades antigeenina <i>B. pertussis</i> 'e toksini. Selle piiripealsete tulemuste korral lisab labor automaatselt <i>B. pertussis</i> 'e IgA. Analüüsimeetod ei võimalda eristada immuniseerimise ja infektsiooni järgset immuunvastust. Seetõttu peaks tulemuste adekvaatseks tõlgendamiseks olema immuniseerimisest möödunud vähemalt 12 kuud. Imikutel, viimase 12 kuu jooksul immuniseeritud ja haiguse algfaasis (sümptomid < 4 nädalat) on soovitatav määrata <i>B. pertussis</i> DNA ninaneelu/kurgukaapest. Immuniseerimine ega läbipõdemine ei anna eluaegset immuunsust.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kahtlus <i>Bordetella pertussis</i> infektsioonile, sümptomid > 21 päeva ▪ Imikutel ja väikelastel on eelistatud <i>B. pertussis</i> DNA määramine ninaneelust võimalikult kiiresti pärast sümptomite teket
Proovivõtu vahendid	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	2–8 °C 5 päeva Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb seerum eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti, immunoloogia labor, Ravi 18
Meetod	ELISA
Referentsvahemikud	IgG <50 kU/L IgA <12 kU/L
Tõlgendus	<p>IgG < 50 kU/L</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ei ole seroloogilist viidet ägedale <i>Bordetella pertussis</i> infektsioonile <p>IgG 50–120 kU/L</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kui IgA < 12 kU/L - äge infektsioon ei ole tõenäoline ▪ Kui IgA ≥ 12 kU/L - viitab ägedale infektsioonile ▪ Diagnoosi kinnitamiseks soovitatav <i>B. pertussis</i> DNA määramine ninaneelu-/kurgukaapest või korduv analüüs 7–10 päeva pärast, et hinnata antikehade dünaamikat. <p>IgG > 120 kU/L</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Äge infektsioon või hiljutine immuniseerimine
Konsultatsioon	Maarit Veski Liisa Kuhi
HK hinnakirja koodid	66706 üks antikeha
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Harrison's Principles of Internal Medicine (2015) 19th Edition, McGraw-Hill Education: 1021-1024 2. Anti-b.pertussis Toxin IgG reaktiivijuhend 3. Guiso, N jt, "What to do and what not to do in serological diagnosis of pertussis: recommendations from EU reference laboratories", Eur J Clin Microbiol Infect Dis (2011) 30:307–312 4. Eesti Arst 2012; 91(1):19-25 „Läkaköha nüüdisaegne diagnostika“
Koostajad	Maarit Veski, Piret Kedars